

בש"פ 4659/14 - מדינת ישראל נגד נסים אלמלך, משה זריהן

בבית המשפט העליון

בש"פ 4659/14

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. נסים אלמלך
2. משה זריהן

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד קרן רוט
בשם המשיב 1: עו"ד אהוד בן יהודה
בשם המשיב 2: עו"ד עוזי נקש

החלטה

1. בקשה להארכת מעצרו של המשיבים לפי סעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 בתשעים ימים מיום 10.7.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 24155-10-13 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

2. למקרא נימוקי הבקשה, לאחר עיון בנספחיה, ולמשמע דברי ב"כ הצדדים הערתי את אשר הערתי בגמר הדיון, ובהמלצתי

עמוד 1

הוסכם על הארכת מעצרו של המשיב 1 לפי האמור בבקשה. הדיון שלהלן יתמקד אפוא בבקשה להארכת מעצרו של המשיב 2.

עיקרי כתב האישום

3. ביום 10.10.2013 הוגש נגד המשיבים כתב אישום, וביום 15.12.2013, לאחר מעצרו של נאשם נוסף בשם מוטי בן עזרא (להלן: מוטי), הוגש כתב אישום מתוקן נגד המשיבים ומוטי. כתב האישום מחזיק 33 אישומים ובמסגרתו מיוחסות למשיב 2 עבירות של קשירת קשר לפשע, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.
4. על פי האישום הראשון, קשרו המשיבים ומוטי קשר יחד עם קושרים נוספים, ביניהם אליאב עמר (להלן: אליאב) ורמי בנאיש, להביא לביצוע מעשי מרמה ולקבל לידיהם ציוד וסחורות רבי ערך. לשם קידום הקשר ומימושו, פנו המשיבים לסלומון אסייג בבקשה לשכור את המבנה שבבעלותו באשדוד, חרף ידיעתם כי המבנה אינו כשיר לשמש כאולם אירועים. ביום 5.6.2013 נחתם הסכם שכירות לגבי המבנה למשך שלושה חודשים, תוך שהמשיב 1 הציג את המשיב 2 כבעלים של אולם האירועים החדש אשר יוקם במבנה המושכר וכמממן העסקה. ביום 13.6.2013, כשהוא מונחה ומלווה על ידי אליאב ומוטי, פתח המשיב 2 חשבון בנק באשדוד, כשהוא מציין לפני פקידת הבנק כי פתח עסק קייטרינג והפעלת אולם שמחות וכי צפי ההכנסות החודשיות של עסק זה עומד על סך של כ-20 אלף ₪ לחודש. בהמשך הזמין המשיב 2 מהבנק פנקסי שיקים, חתם עליהם, והעבירם לידי אליאב ומוטי. בגין פעולותיו, הובטח למשיב 2 על ידי אליאב ומוטי כי יזכה למשכורת חודשית בסך של 10,000 ₪. בנוסף, לשם מימוש הקשר וקידומו, שכרו אליאב ומוטי, על דעתו של המשיב 2, מחסן במושב בית עזרא על מנת שישמש את מוטי כמשרד לביצוע הזמנת סחורות וטובין.
- מיום פתיחת חשבון הבנק על-ידי המשיב 2 ועד סוף חודש אוגוסט 2013, פנו המשיב 1 ומוטי לספקים שונים, תוך שהם מזדהים בשמות בדויים, והזמינו סחורות וציוד בהיקף רב. כתשלום עבור הטובין שנתקבלו, נמסרו לידי הספקים שיקים דחויים על שמו של המשיב 2, מפנקסי השיקים שהועברו לידיהם של אליאב ומוטי. המשיב 1 הזדהה בפני הספקים כמנהל אולם האירועים והמשיב 2 הזדהה כבעליו של אולם האירועים ואף חתם על חוזים ומסמכים למימוש העסקאות הנ"ל. מרבית השיקים לא כובדו, וניסיונותיהם של הספקים ליצור קשר עם המשיבים ועם מוטי לשם השבת הציוד והסחורה שמסרו להם לא צלחו. הסחורה שהונפקה לאולם האירועים הועלמה, הציוד שסופק והותקן במקום פורק והאולם ננטש. קשירת הקשר ומצגי השווא שתוארו בדבר זהות המשיבים ובאשר לשיקים כבעלי כסיו, הביאו לכך שהמשיבים ויתר הקושרים קיבלו לידיהם טובין בדמות סחורות וציוד בסך של כמיליון ₪.
5. אישומים 3 ועד 33 מפרטים את מעשי ההונאה, על-פי הקשר המתואר באישום הראשון, כאשר בחלקם קיבלו המשיבים את הטובין ובחלקם מדובר בניסיון לקבלת הטובין. הנסיבות המחמירות משתנות בין האירועים המתוארים, ובאות לידי ביטוי בין השאר בשיטתיות הביצוע, מספר העסקאות הרב, התחכום שעמד בבסיס הקשר שהתבטא בהתחזותם של הקושרים וסכום הכסף הגבוה שהתקבל במרמה, תוך שימוש במספר רב של שיקים שניתנו תוך ידיעה שאין להם כסיו. למשיב 1 מיוחסות בכתב האישום גם עבירות של סחיטה באיומים שבוצעו נגד הבעלים של המבנה שהושכר, כמו גם נגד חלק מהספקים.

הליכי המעצר

6. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב 2 עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 24.10.2013 הודיע ב"כ המשיב 2 כי אינו חולק על עובדות כתב האישום, אך טען כי המשיב 2 נוצל על-ידי המעורבים האחרים בפרשה, וביקש להורות על חלופת מעצר. בית המשפט הורה לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר בעניינו של משיב 2.
7. מהתסקיר עולה כי שירות המבחן התרשם בקיומה של רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות וכי אין בחלופה המוצעת בכדי לצמצמה. למרות התרשמות חיובית מהמפקחים המוצעים, נותר ספק באשר להיותם דמויות סמכותיות עבור המשיב 2. עוד הובאו בחשבון עברו הפלילי הקודם; מאפייני אישיותו; קשייו לשהות בתנאים מגבילים לאורך זמן; קושי במתן אמון; והחשש מפני שיבוש הליכים אם ישוחרר. בשקלול כל הגורמים, שירות המבחן נמנע מלהמליץ על שיחרורו של המשיב 2 לחלופת מעצר.
8. ביום 24.11.2013, לאחר שלא עלה בידי המשיב 2 להציע חלופה מרוחקת מהעיר אשדוד, קבע בית המשפט המחוזי, בהסכמת המשיב 2, כי יעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. יחד עם זאת, נשמרה זכותו להגיש בקשה לעיון חוזר לבחינת החלופה שהוצעה או להציע חלופה אחרת במקומה.
9. ביום 9.1.2014 הגיש משיב 2 בקשה לעיון חוזר בה נתבקש לשחררו לחלופה שהוצעה ונבחנה בעבר. לאחר מספר בקשות לדחיית מועד הדיון, קבע בית המשפט המחוזי כי הצדדים יודיעו לבית המשפט אם יהיה צורך בקיום הדיון. מאז לא התבקשה קביעת מועד דיון מחודש בבקשה מטעמו של המשיב 2.
10. לקראת חלוף תשעה חודשים ממועד מעצרו, הגישה המבקשת בקשה לבית משפט זה להארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים, היא הבקשה שלפני.
- מהלך הדיונים בתיק העיקרי עד כה
11. כאמור, ביום 10.10.2013 הוגש כתב האישום נגד המשיבים וביום 15.12.2013 הוגשה בקשה מוסכמת לתיקון כתב האישום בשנית. מועד הדיון למתן תשובה לכתב האישום נדחה מספר פעמים לצורך הידברות ולאור הוספת חומר חקירה חדש עם מעצרו של מוטי. ביום 18.3.2014 הגיש המשיב 2 מענה לכתב האישום. פרשת התביעה החלה ועד כה נערכו שלושה דיונים בהם נשמעו שישה מעדי התביעה (בימים 26.6.2014, 29.5.2014 ו-16.6.2014). לעת הזו קבועים שני מועדים נוספים לשמיעת התיק (בימים 14.9.2014 ו-2.10.2014), ובהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 17.6.2014 על הצדדים לעשות מאמץ נוסף ולתאם מועדים נוספים, ולו בפגרה, ולהגיש בקשה נוספת בעניין זה בהקדם. יצוין כי ביום 15.6.2014 הגישה המבקשת בקשה מחודשת לתיקון כתב האישום באופן שהאישומים 3 ועד 33 ייוחסו לשלושת הנאשמים. בקשת התיקון אינה רלוונטית למשיב 2, לו מיוחסים כבר כל האישומים הללו.

עיקרי טענות הצדדים

12. בבקשתה טוענת המבקשת כי המעשים המיוחסים למשיב 2 מעידים על מסוכנותו הרבה לביטחון הציבור ולרכושו. המשיב 2 קשר קשר עם אחרים לביצוע מעשי מרמה לקבלת ציוד וסחורות רבי ערך. הקשר כלל תחכום, תכנון מוקדם, פעולה בחבורה וביצוע שיטתי ובהיקף נרחב. למשיב 2 חלק משמעותי בפרשה והוא אפשר את הנעתה בפעולותיו. גם שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרור המשיב 2 לאור הסיכון להישנות העבירות והאפשרות של שיבוש הליכי משפט. המבקשת עמדה על עברו הפלילי המכביד של המשיב 2, הכולל 11 הרשעות, שבגין גם ריצה עונשי מאסר בפועל. צוין כי לעת הזו, החלה להישמע פרשת התביעה, נשמעו שישה מעדי התביעה ונקבעו דיוני הוכחות נוספים להמשך. לעניין קצב ניהול המשפט, ציינה המבקשת כי הצדדים לא הצליחו להגיע להסכמה בעניין קביעת מועדים נוספים, למרות שהמבקשת הסכימה לקביעת מועדים נוספים לרבות בתקופת הפגרה, כך שהדבר אינו רובץ אך לפתחה.

13. בדיון שהתקיים לפני התנגד המשיב 2 לבקשה להארכת המעצר. באשר למסוכנותו הנטענת, טען כי מעורבותו בפרשה פחותה ביחס למעורבים האחרים, וכי הסיבה לכך שהוא לא שוחרר לחלופת מעצר הייתה אך משום שלא עלה בידו להציע חלופה המרוחקת מהעיר אשדוד. כמו כן צוין שעברו הפלילי ישן ביותר, כאשר הרשעתו האחרונה היא משנת 1999. המשיב 2 הוסיף וטען כי המשפט אינו מתנהל בקצב ראוי, כאשר האחריות לעיכוב בשמיעת התיק רובצת בעיקר לפתחה של המבקשת. המבקשת הגישה בקשה לתיקון כתב האישום כשמונה חודשים לאחר הגשת כתב האישום המקורי, שלא נבע מגילוי ראיות או מידע חדש. התיקון אמנם אינו רלוונטי למשיב 2 אך הוא עלול לגרום לעיכוב וסרבול בניהול המשפט. כמו כן, לטענת המשיב 2, המבקשת נמנעה מלזמן מספיק עדים למועדי ההוכחות והעידה עדים המתייחסים לאישומים הראשון והשני בלבד. עוד צוין כי ברור כבר כעת שהארכה המתבקשת היא אך אחת מני מספר הארכות נוספות שיתבקשו בהמשך.

דיון והכרעה

14. למקרא נימוקי הבקשה, לאחר עיון נוסף בנספחיה, בעקבות שמיעת טענות ב"כ הצדדים מזה ומזה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשה. עלינו לאזן בין חזקת החפות של המשיב 2 וזכותו לחירות, לבין האינטרס בשמירת ביטחון הציבור ובשמירה על תקינות ההליך הפלילי. האיזון מושפע, בין היתר, ממידת המסוכנות; החשש מפני שיבוש הליכי משפט; מתקופת השהייה במעצר; מקצב התקדמותו של ההליך העיקרי; ומזהותו של הגורם האחראי להתמשכות ההליכים. ככל שמתארך ההליך המשפטי, כך נוטה נקודת האיזון לעבר סיום המעצר (בש"פ 4449/12 מדינת ישראל נ' אלקינייב, פסקה 10 (26.6.2012); בש"פ 552/13 מדינת ישראל נ' דלו, פסקה 5 (31.1.2013)).

15. מסוכנות המשיב 2 והחשש משיבוש הליכים ניכרים בעבירות המיוחסות לו, שבוצעו תוך קשירת קשר עם אחרים, לאחר תכנון מוקדם, ואופיינו בתחכום, שהתבטא בין היתר בהתחזותם של הקושרים לאחרים. העבירות הביאו לפגיעה במתלוננים רבים ובהיקפים ניכרים. הגם שנראה כי המשיב 2 הוא במדרג נמוך יחסית למעורבים האחרים, אין להקל ראש במידת מעורבותו בפרשה; תפקידו היה

משמעותי ואיפשר את הוצאת התוכנית אל הפועל. על-פי כתב האישום, המשיב 2 פתח חשבון בנק על-שמו תוך הצגת מצג שווא, הוציא שיקים והעבירם חתומים למעורבים האחרים ביוזמו שאין להם כיסוי, ויצר קשר עם ספקים תוך הזדהות כבעלי אולם אירועים, כל זאת לשם הפקת רווחים. מסוכנותו מתעצמת במידת מה נוכח עברו הפלילי המשמעותי, הגם שהוא אינו מן העת האחרונה, הכולל 11 הרשעות, בין היתר בעבירות רכוש ומרמה, שבגינן גם ריצה עונשי מאסר בפועל. גם בתסקיר שירות המבחן לא הומלץ על שחרורו של המשיב 2 ממעצר, נוכח הסיכון להישנות העבירות והאפשרות של שיבוש הליכי משפט. מכלול נסיבות אלה מחזק את המסקנה בדבר מסוכנותו הנמשכת של המשיב 2 ואת ההכרח בהותרתו במעצר גם בשלב זה. עד כה גם לא הוצעה חלופת מעצר המרוחקת מהעיר אשדוד.

16. יומן עמוס וטעמים נוספים גרמו לכך שהדיון בתיק העיקרי לא התקדם עד כה די הצורך. לאחת משיבות ההוכחות לא הוזמנו עדים מסויימים, והישיבה לא נוצלה עד תום. עם זאת, העיכוב במשפט לא נבע אך בשל התנהלותה של המבקשת, אלא בין היתר גם מקשיים של ההגנה בעניין קביעת המועדים הנוספים. לעת הזו קבועים שני מועדים לדיוני הוכחות, בית המשפט הנחה את הצדדים לתאם מועדים נוספים, ויש לקוות כי המשפט יתקדם מעתה בקצב מהיר. באשר להגשת הבקשה לתיקון נוסף של כתב האישום מצד המבקשת, הרי שבית המשפט טרם נתן הכרעתו לגביה, והמשפט המשיך להתנהל מבלי לדחות דיונים בגינה. אמנם, יתכן שהמשפט לא יסתיים במהלך תקופת הארכת המעצר המבוקשת, נתון שצריך להילקח בחשבון בעת ההחלטה על הארכת מעצר (בש"פ 4363/12 מדינת ישראל נ' אשרף, פסקה 10 (12.6.2012)), אך במקביל מתנהל גם משא ומתן בין ב"כ הצדדים, ויש לקוות לדינמיקה שתוביל לסיום המשפט בטווח הנראה לעין. על כל פנים, נוכח מסוכנותו של המשיב 2, כמפורט לעיל, העובדה שמדובר בבקשת הארכת המעצר הראשונה, ושאר הנסיבות הנ"ל, החלטתי להעתר לבקשה. מעצרו של שני המשיבים מוארך אפוא בזאת בתשעים ימים החל מיום 10.7.2014, או עד למתן פסק דין בת"פ 24155-10-13 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ד' באב התשע"ד (31.7.2014).

ש פ ט